

POLSKI KLUB EKOLOGICZNY

Koło Miejskie w Gliwicach

ul. Ziemowita 1, 44-100 Gliwice

tel /fax 032- 231-85-91, e-mail: biuro@pkegliwice.pl,

www.pkegliwice.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO KLUBU EKOLOGICZNEGO KOŁA MIEJSKIEGO W GLIWICACH W ROKU 2011

Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach prowadzi szeroko zakrojoną działalność w zakresie edukacji ekologicznej na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Wykorzystuje różnorodne formy: spotkania, prelekcje, wykłady, debaty, konferencje, konkursy, imprezy otwarte – rajd rowerowy, kiermasz ekologiczny, festyn w WPKiW, publikacje, elektroniczny Biuletyn Ekologiczny PKE wydawany kwartalnie, strona internetowa www.pkegliwice.pl. Są bardzo pozytywne sygnały, że na stronie internetowej znajdują się ciekawe i przydatne informacje. Adresatami działalności PKE Gliwice są dzieci, młodzież szkolna, osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo, osadzeni w areszcie śledczym, rolnicy, mieszkańcy miast i wsi.

Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach realizuje swoje cele statutowe poprzez wdrażanie projektów oraz działania stałe, realizowane w większości wolontarystycznie.

I. REALIZACJA PROJEKTÓW

W 2011 r. PKE Gliwice wdrażał następujące projekty dofinansowane ze źródeł zewnętrznych:

1. **Kampania Wyżywić Świat** – realizowana w ramach projektu dofinansowanego przez Unię Europejską w okresie styczeń 2010 – grudzień 2012.

Kampania prowadzona jest w ramach projektu „Przeciwko głodowi – bądźmy konsekwentni!” realizowana jest w Polsce przez Polski Klub Ekologiczny Koło Miejskie w Gliwicach wspólnie z Polską Zieloną Siecią. Projekt koordynowany jest przez Francuski Komitet na Rzecz Solidarności Międzynarodowej. Organizacjami wspierającymi kampanię są: Polska Akcja Humanitarna (PAH), europejska sieć EUROSTEP, Evert Vermeer Stichting (Holandia), COSPE i Terra Nuova (Włochy), Germanwatch (Niemcy), SOS Faim (Belgia i Luksemburg).

Celem kampanii jest uwrażliwienie opinii publicznej oraz decydentów na problem głodu – jego przyczyny oraz sposoby zapobiegania i walki z nim. W ramach projektu odbywają się warsztaty dla młodzieży mające na celu podniesienie świadomości młodej części społeczeństwa na tematy globalne związane z głodem i ubóstwem; warsztaty dla rolników mające na celu promocję wytwarzania żywności w sposób zrównoważony i sprzedaży jej na rynku lokalnym, gliwicki kiermasz produktów ekologicznych i tradycyjnych połączony z debatą nt. lokalnej produkcji i konsumpcji, warsztaty dla członków lokalnych organizacji pozarządowych i zaangażowanych społecznie osób nt. problemów globalnych. Ponadto wydane zostały materiały informacyjne, prowadzona jest też na bieżąco promocja projektu.

Przedstawiciele projektu biorą udział w Zgromadzeniach Parlamentarnych UE-AKP w charakterze obserwatorów.

Działania skierowane są do konsumentów – w różnym wieku, jak i producentów żywności, aby pokazać ludziom, że chroniąc środowisko naturalne poprzez zrównoważoną konsumpcję i ekologiczną produkcję rolną zapewniamy lepszą przyszłość sobie i przyszłym pokoleniom. W 2010 i 2011 roku w województwie śląskim działaniami zostało objętych ponad 2500 osób (dzieci, młodzieży, dorosłych). Warsztaty w szkołach, kiermasze ekologiczne, spotkania z konsumentami, szkolenia dla rolników, połączenie warsztatów plastycznych z edukacyjnymi dla najmłodszych – to różnorodne formy zachęcające ludzi do dbania o środowisko naturalne. W ramach tego tematu wydane zostało 10 000 egzemplarzy broszury edukacyjnej dla konsumentów oraz 1000 egzemplarzy materiałów dydaktycznych „Wspólny Świat wspólne wyzwania”, wykorzystywanych podczas warsztatów z młodzieżą prowadzonych w szkołach. Materiały zostały przygotowane w

taki sposób, aby możliwe było ich ponowne wykorzystywanie przez nauczycieli. Oprócz działań prowadzonych w województwie śląskim PKE realizuje działania także w innych województwach – między innymi małopolskim i lubuskim.

W grudniu 2011 r. w ramach tego projektu PKE Koło Miejskie w Gliwicach zorganizował w Warszawie międzynarodową konferencję objętą patronatem honorowym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marka Sawickiego, w której wzięli udział przedstawiciele Parlamentu Europejskiego, pracownicy MRiRW oraz ekologicznych organizacji pozarządowych i organizacji rolniczych z Polski i Afryki – 75 osób. Konferencja miała zwrócić uwagę opinii publicznej i decydentów na skutki przemysłowej produkcji rolnej.

2. **BERAS IMPLEMENTATION** – międzynarodowy projekt dofinansowany przez Unię Europejską, realizowany w okresie grudzień 2010 – wrzesień 2012.

Projekt ma na celu promocję zrównoważonej – ekologicznej produkcji rolnej i świadomej konsumpcji. Projekt ma dwa aspekty – środowiskowy – obejmujący zbilansowanie substancji odżywczych w gospodarstwie, aby nie dopuścić do przenawożenia gleby i przedostawania się azotu i fosforu do wód oraz społeczny, polegający na zwiększaniu świadomości konsumentów w zakresie zalet kupowania lokalnych produktów ekologicznych bezpośrednio od rolników (m. in. ograniczenie transportu). 24 września 2011 r. odbył się XVI Gliwicki Kiermasz Żywności Ekologicznej i Tradycyjnej – Natura, zdrowie kultura. Impreza ta jest największą tego typu na Śląsku. Każdego roku gromadzi coraz większą liczbę wystawców i konsumentów. Gliwicki kiermasz to nie tylko miejsce, gdzie można zaopatrzyć się w żywność ekologiczną - równolegle prowadzone są warsztaty edukacyjne, dyskusje, pokazy filmów, które mają za zadanie zwiększyć świadomość konsumentów na temat różnych sposobów produkcji żywności ze wskazaniem tych najbardziej i najmniej szkodliwych dla środowiska. Kiermasz ma ciekawą formę, która przyciąga mieszkańców Śląska w różnym wieku, dzięki czemu możliwe jest dotarcie z przesłaniem do szerokiej grupy odbiorców. W 2011 roku kiermasz odwiedziło ponad 1250 osób.

W ramach projektu założono utworzenie Centrów Informacji BERAS; promocję i wdrażanie systemu ERA; szkolenia dla rolników dotyczące recyklingu substancji odżywczych, spotkania doradców dotyczące systemu ERA; promocję „Diety dla Bałtyku”, czyli żywności produkowanej w sposób przyjazny dla środowiska naturalnego; tworzenie bezpośrednich powiązań pomiędzy rolnikami a konsumentami

3. **„Młodzi Eko-wojownicy segregują odpady na Śląsku”** – dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i w niewielkiej części z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt realizowany w okresie lipiec 2010 r – sierpień 2011 r.

Projekt „Młodzi Eko-wojownicy segregują odpady na Śląsku” ma na celu zwrócenie uwagi dzieci, młodzieży i ludzi dorosłych na potrzebę ograniczania produkowanych przez nas odpadów, ich segregacji i odzysku surowców wtórnych. Działania założone w projekcie mają zaktywizować mieszkańców miast, zarządców nieruchomości, szkoły i biblioteki do ograniczenia ilości wytwarzanych śmieci i segregacji odpadów.

W projekcie wykreowano pięć dzielnych i walecznych postaci Eko-wojowników – Mrówkulaturkę, Szklókodyla, Butelmisia, Leoplastusia i Gryzłomka, zwierzków, których kolory odzwierciedlają grupy segregowanych odpadów. Mrówka Mrówkulaturka segreguje makulaturę, tygrysek Gryzłomek segreguje drobny złom, lew Leoplastus zbiera plastik, krokodyl o imieniu Szklókodyl segreguje szkło kolorowe a niedźwiadek Butelmiś szkło bezbarwne. „Zależało nam na tym, aby – w myśl przysłowia »Czym skorupka za młodu...« – prowadzić edukację wśród najmłodszych, bo to oni w przyszłości będą uczyli sortowania odpadów kolejne pokolenia. Główną grupę docelową projektu stanowią najmłodszy, lecz w jego ramach zaplanowano również szereg działań skierowanych do osób dorosłych. Wydrukowano 5000 szt. plakatu edukacyjnego „Jak segregować odpady?” z niezbędnymi informacjami ułatwiającymi segregację śmieci. Plakaty umieszczane były

w klatkach schodowych bloków mieszkalnych i sukcesywnie przekazywane podczas spotkań organizowanych w ramach projektu: ● Spotkania z mieszkańcami 5 miast śląskich: Zabrze, Tarnowskie Góry, Katowice, Mysłowice, Gliwice - 402 osoby. ● Warsztaty w szkołach dla 500 uczniów IV i V klas w 21 szkołach Katowic, Gliwic, Zabrze, Mysłowic i Tarnowskich Gór. Uczniowie otrzymali w ramach zajęć teczkę zawierającą Elementarz Eko-wojownika czyli „Kompedium wiedzy z zakresu segregacji odpadów i recyklingu”, a także długopis z główką Eko-wojownika oraz komplet naklejek. ● Wyjazdy terenowe do sortowni odpadów – zorganizowano 21 wyjazdów dla 511 uczniów, którzy poznali sortownie w Gliwicach, Tarnowskich Górach, Tychach i Zabrzu. ● Konkurs plastyczny i quiz ekologiczny. Na konkurs wpłynęło 141 prac – najwięcej od dzieci w wieku 8 – 11 lat. Rozwiązań quizu wpłynęło 1217 od dzieci w wieku 8 – 12 lat. ● Festyn podsumowujący rezultaty projektu w chorzowskim WPKiW podczas Międzynarodowej Wystawy Kwiatów. Organizatorzy przygotowali dla dzieci i młodzieży bardzo atrakcyjny program obejmujący sekcje: plastyczną (dzieci kolorowały szablony z Eko-wojownikami, tworzyły komiksy, wolontariusze malowali dzieciom twarze), gier logicznych (rozwiązywanie ekologicznych krzyżówek i rebusów) i planszowych („Mały ekolog dużo wie”, „Wszędobyl Rudzieniecki”, „Ekogra” o wymiarach 5,2 m x 4 m nt. segregacji odpadów), kreatywności (tworzenie rymów i wierszy nt. Eko-wojowników i segregacji odpadów) oraz konkurs zręcznościowy – slalom: „Kto szybciej posegreguje odpady?”. Zajęcia miały przekonać młodzież i dzieci, że nie każda niepotrzebna dla nas rzecz jest odpadem lecz poprzez segregację i recykling może być cennym surowcem wtórnym z którego powstaną nowe produkty. W festynie wzięło udział ok. 1000 osób.

4. **„Ekologia w wielkim mieście”** – dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt realizowany w okresie sierpień 2010 r – styczeń 2012 r.

Projekt jest realizowany w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW „Wspieranie pozarządowych organizacji ekologicznych w 2010 roku”. Celem projektu jest mobilizacja społeczności lokalnej do podjęcia działalności w organizacjach ekologicznych, ze szczególnym uwzględnieniem Polskiego Klubu Ekologicznego w Gliwicach. Projekt jest adresowany do mieszkańców Gliwic i powiatu gliwickiego – młodzieży szkolnej, nauczycieli, studentów, organizacji pozarządowych, przedstawicieli administracji i przedsiębiorstw.

W ramach projektu odbyło się 9 wykładów otwartych adresowanych do mieszkańców Gliwic i powiatu gliwickiego, w których uczestniczyło 378 osób. Wykładowcami byli naukowcy z Politechniki Śląskiej, IETU i Centrum Dziedzictwa Przyrody oraz behawiorysta zwierzęcy – założyciel szkoły przyjaciół psów. Tematy wykładów obejmowały przegląd codziennych problemów dotyczących mieszkańców miasta. Na spotkania byli zapraszani przedstawiciele władz miejskich i instytucji związanych z poruszonymi problemami. Po wykładach odbywały się moderowane debaty, podczas których uczestnicy mogli zgłaszać swoje uwagi i na miejscu otrzymywać odpowiedzi. Tematy wykładów to: ● „Odpady – nasz problem nr 1”, ● „Psy i koty w mieście”, ● „Transport w mieście”, ● „Kłodnica – nasza rzeka”, ● „Ptaki w mieście”, ● „Zieleń w mieście”, ● „Przyroda Górnego Śląska”, ● „Oszczędzamy energię elektryczną w domu i w pracy”, ● „Woda w Gliwicach”. Najwięcej było zainteresowanych ptakami. 200 osób uczestniczących w tych wykładach wzięło udział w wyjazdach edukacyjnych pod przewodnictwem naukowym Dyrektora Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska do śląskich parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody: ● rezerwat Aglomeracji Śląskiej - Seget w Bytomiu, Las Murckowski, Ochojec, zespół przyrodniczo-krajobrazowy Źródła Kłodnicy, ● Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” - rezerwat Łęczczok, graniczne meandry Odry na terenie gminy Krzyżanowice (obszar Natura 2000), starorzecze Ory w Lasakach, ● rezerwat przyrody Śląska Cieszyńskiego - Skarpa Wiślicka w Skoczowie, Las Grabicz w Dzięgielowie - teren NATURA 2000, rezerwat Czantoria, ● przyrodniczo cenne tereny Jury Krakowsko-Częstochowskiej - rezerwat przyrody Sokole Góry i Parkowe w Złotym Potoku oraz obszar Natura 2000 na górze zamkowej w Olsztynie. ● 20 osób zwiedziło Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie pod kierunkiem Dyrektora Pawła Kojasa i dra Bogdana Ogrodnika. Podczas wyjazdów uczestnicy rozpoznawali rośliny chronione, głosy ptaków itp. W ramach projektu PKE zorganizował kolejny, IV już rajd rowerowy alejami kasztanowymi w lasach powiatu gliwickiego pod hasłem „O zielony liść kasztanowca”, w którym udział wzięło 76 osób - młodzież szkolna

i dorośli mieszkańcy Gliwic oraz okolicznych miejscowości. Przy alei kasztanowej w Sośnicowicach rajdowcy zapoznali się z treścią tablicy informacyjnej „Chronimy kasztanowce”. W ramach projektu prowadzono warsztaty ekologiczne dla młodzieży pod hasłem „Szkoła Młodych Liderów Ekologii” – 9 warsztatów, 78 osób. Rezultatem jest 10-osobowa grupa młodzieżowych wolontariuszy, którzy pomagali m in. podczas zajęć z dziećmi w czasie kiermaszu i festynu.

5. **„Rękodzieło produktem lokalnym gminy Sośnicowice”** – projekt dofinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 7.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki). Projekt realizowany w okresie grudzień 2010 – maj 2011 r.

Projekt adresowany jest do bezrobotnych i niepracujących mieszkańców gminy Sośnicowice a jego celem jest ich uaktywnienie i integracja w oparciu o rozwijanie zainteresowań i kwalifikacji podczas kompleksowych warsztatów rękodzielnictwa. Odbędzie się 14 zajęć, podczas których uczestnicy zdobywać będą umiejętności wykonywania kompozycji ozdobnych z suszonych kwiatów oraz innych naturalnych materiałów. Każde zajęcia mają inną tematykę – między innymi: ozdoby bożonarodzeniowe, wieńce adwentowe, ozdoby walentynkowe, czy wielkanocne. Zajęcia odbywają się w Sośnicowicach i Sierakowicach. W projekcie wzięło udział 59 kobiet.

6. **„Rękodzielnictwo szansą na atrakcyjne zatrudnienie”** – projekt dofinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 7.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki). Projekt realizowany w okresie kwiecień 2011 r. – wrzesień 2011 r.

Projekt mający na celu uaktywnienie społeczno-zawodowe, rozwijanie zainteresowań i kwalifikacji podczas kompleksowych warsztatów z rękodzielnictwa skierowany był do bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo mieszkańców gminy Rudziniec (kobiet i mężczyzn).

Zrealizowano następujące zadania: • Zajęcia w grupach. Warsztaty prowadzone będą przez pięć miesięcy dla dwóch 10-osobowych grup w Rudzińcu i Poniszowicach. Odbędzie się 12 spotkań warsztatowych: osiem 3h warsztatów z kompozycji roślinnych z suszonych kwiatów i cztery 4h warsztaty z technik wikliniarskich. Uczestnicy otrzymają bezpłatnie materiały potrzebne na zajęciach oraz poczęstunek, z uwagi na rozproszony charakter Gminy przewiduje się również bezpłatny transport. • Spotkanie integracyjne. W czerwcu odbędzie się spotkanie integracyjne z udziałem obydwu grup. Spotkanie będzie służyło nawiązaniu znajomości pomiędzy uczestnikami projektu i wzmocnieniu integracji społeczności. Spotkanie będzie doskonałą okazją do wymiany doświadczeń, spostrzeżeń, podsumowania projektu. • Spotkanie z ekspertem ds. rynku pracy. Ekspert przeprowadzi zajęcia dotyczące wykorzystania umiejętności rękodzielniczych dla podjęcia zatrudnienia lub uruchomienia działalności w dogodnych dla siebie formach. Odbędą się 2 trzygodzinne spotkania, po jednym spotkaniu na grupę. • Wystawa prac i podsumowanie cyklu warsztatów podczas dożynek gminnych. Uczestnicy warsztatów wspólnie przygotowują wystawę co najmniej 20 najlepszych prac. Wszyscy otrzymają nagrody a także zaświadczenia o ukończonym szkoleniu. Nagrody i zaświadczenia wręczą przedstawiciele władz gminnych podczas uroczystego spotkania z uczestnikami projektu połączonych z poczęstunkiem.

7. **KONFERENCJA PRZYSZŁOŚĆ WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ PO 2013r.**, zorganizowana w Warszawie 30.11.2011 przez PKE Gliwice wspólnie z Zielonym Instytutem Fundacją Zielonej Polityki. Udział wzięło 85 osób.

Tematem konferencji była dyskusja o nowych propozycjach legislacyjnych Komisji Europejskiej w sprawie kształtu Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 r. Celem spotkania jest wypracowanie wspólnego stanowiska polskich organizacji społecznych, ekologicznych i rolniczych na temat

propozycji legislacyjnych ogłoszonych w dniu 12 października. Stanowisko było następnie prezentowane polskim oraz unijnym instytucjom.

8. **KONFERENCJA ŚWIATOWY KRYZYS ŻYWNOŚCIOWY. Spójność Wspólnej Polityki Rolnej i innych polityk Unii Europejskiej w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego krajów Globalnego Południa** zorganizowana w Warszawie, 8-9 grudnia 2011 pod patronatem honorowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marka Sawickiego.

W dyskusji uczestniczyli zaproszeni paneliści – między innymi ambasador Luksemburga przy ONZ w Genewie Jean Feyder, przedstawiciele Parlamentu Europejskiego: Gabriele Zimmer i Janusz Wojciechowski, Andrzej Gąsowski – I Radca w Wydziale Rolnictwa i Rybactwa Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE w Brukseli, Senator RP – Jerzy Chróścikowski, Sebastien Bainville – pracownik naukowy SupAgro, Mute Schimpf z Friends of the Earth Europe oraz przedstawiciele organizacji rolniczych z Afryki – Nadjirou Sall i Leopold Lokossou i Polski – Mieczysław Babalski.

II. REALIZACJA DZIAŁAŃ POZAPROJEKTOWYCH

1. Stała współpraca z organizacjami parasolowymi, których członkiem jest Polski Klub Ekologiczny.

Polski Klub Ekologiczny jest czynnym członkiem organizacji europejskich, jak Koalicja na rzecz Czystego Bałtyku (CCB) oraz EEB – European Environmental Bureau, co stwarza możliwość włączenia się w ekologiczny lobbying na poziomie organów UE oraz współpracę organizacji ekologicznych na forum międzynarodowym.

W ramach współpracy z **Koalicją Czystego Bałtyku** (Coalition Clean Baltic) z Uppsali, SE – PKE Gliwice pełni rolę koordynatora ds. polityki wodnej (Water Policy Officer) dla organizacji członkowskich CCB. Prowadzone były następujące działania w kraju i na forum europejskim:

- udział w forach międzynarodowych (HELCOM Helsinki, EEB w Brukseli, Bałtycka sieć NGO, ESEC 2010, Baltic Sea Parliamentary Conference, BATMAN forum dla Strategii Morza Bałtyckiego)

- udział w spotkaniach: Rady ds. Rolnictwa Ekologicznego przy MR,

- udział w spotkaniach Partnerstwa dla Bałtyku,

- udział w pracach Rady Gospodarki Wodnej Regionów Wodnych Małej Wisły i Górnej Odry - organu doradczego prezesa RZGW Gliwice., konferencjach nt. zrównoważonego rolnictwa, promocji żywności ekologicznej.

2. Prowadzenie strony internetowej PKE Gliwice – strona www.pkegliwice.pl prowadzona jest na bieżąco od kilku lat, pełniąc funkcje informacyjne i promocyjne. Znajdują się tam informacje o organizacji oraz prowadzonych przez nią działaniach.
3. Biuletyn „Ekologia w wielkim mieście” ukazuje się od 2010 r. w wersji elektronicznej dostępnej na stronie internetowej PKE Gliwice oraz rozsyłanej za pomocą poczty elektronicznej. W 2011 r. wydano cztery numery tego biuletynu.
4. Comiesięczne spotkania członków PKE Gliwice – regularne spotkania członkowskie, dające możliwość wymiany doświadczeń oraz bieżącego informowania członków o prowadzonych działaniach.

5. Biblioteka ekologiczna – od lat działająca w PKE Gliwice, prowadzona wolontarystycznie przez jedną z członkiń. Dysponuje dość pokaźną liczbą publikacji nabytych oraz własnych. Katalog zgromadzonych książek na stronie www.pkegliwice.pl
6. Prelekcje, wykłady, spotkania i warsztaty prowadzone przez członków i pracowników PKE Gliwice w szkołach oraz innych instytucjach zainteresowanych współpracą (np. współpraca z Aresztem Śledczym w Gliwicach – 2 spotkania dla 27 osób nt. odpadów i ochrony kasztanowców)
7. Wyjazd studyjny 20 rolników z Pyskowic do gospodarstwa ekologicznego w woj. opolskim

Nasza organizacja została wyróżniona w konkursie organizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - EkoAktywni 2011

III. FINANSOWANIE ORGANIZACJI W 2010 R.

W 2011 r. PKE Gliwice osiągnął przychód z działalności statutowej na poziomie **665 776,50 PLN**, co pozwoliło na pokrycie wszystkich zobowiązań organizacji.